

Scheltema-de Nie

hoeven alleen maar naar foto's van enkele jaren geleden te kijken. Het is echter niet vol te houden dat alleen om die reden politici voor een verhoogde pensioenopbouw in aanmerking komen. Sterker nog, andere groepen die eerder vanwege slijtagerisico's van een hogere pensioenopbouw profiteerden, is het recht daarop twee jaar geleden ontnomen. Ik noem slechts de directeur-grootaandeelhouder, topsporters en KLM-piloten.

Voorzitter! Ik kom nu te spreken over het amendement van VVD en CDA. Zijn wij, zo vraag ik mijn collegae, na ommekomst van het advies van de werkgroep-Witteveen niet unaniem akkoord gegaan met een wettelijke fiscale norm van maximaal 2% voor de aftrekbaarheid van pensioenpremies voor iedereen? Betekent dat niet tevens dat die 2% – de opbouw gedurende 35 jaar – het maximum voor de pensioenopbouw is? Hoe is het te verdedigen dat daar blijvend een bres in moet worden geschoten door politici een opbouw van 3,5% toe te staan? Mijn fractie acht dit te enen male onjuist en bovendien onbegrijpelijk inconsequent. Wij kunnen daar geen enkele rechtvaardiging voor vinden. Ik begrijp al helemaal niet dat de collegae van VVD en CDA zelfs de beslissing over het wetsvoorstel van het oordeel over dit amendement laten afhangen. Gelukkig liet mevrouw Van der Hoeven zich iets genuanceerder hierover uit.

Mevrouw **Van der Hoeven** (CDA): Nuances zijn altijd mogelijk. U moet niet de illusie hebben dat wij op dit punt een andere opvatting hebben dan de VVD.

Mevrouw **Scheltema-de Nie** (D66): Ik wacht de voortgang van het debat af.

Mevrouw Duijkers heeft een amendement ingediend om de opbouw op 2% te brengen gedurende de wachtgeldperiode van vier jaar. Ik hoor graag de mening van de minister hierover. Komt dit percentage ook elders in de pensioenwereld voor of zijn wij hiermee een vreemde eend in de pensioenbijt? Op zichzelf heeft dit amendement niet het bezwaar dat er een bres wordt geschoten in de fiscale regeling die voor iedereen geldt.

Sprekend over het zoveel mogelijk gelijkgeschakelen met het overheids-personeel, valt op dat overheids-

personeel wel compensatie heeft gekregen voor de verlaging van de overhevelingstoeslag in de vorm van de afschaffing van de AAW-premie en de overheveling van de WAO-premie naar de werkgevers. Politici hebben dat niet, integendeel. Politici worden sinds 1998 geconfronteerd met dubbel premie betalen en verzekerd zijn voor arbeids-ongeschiktheid, zowel via de APPA als de WAZ. Dat moet rechtgetrokken worden, linksom of rechtsom. Een erkende fout in de wet moet worden gerepareerd, niet alleen vanaf februari 2000 maar vanaf het begin in 1998. De Hoge Raad zal naar mijn mening met zijn uitspraken een dergelijke terugwerkende kracht wel degelijk accepteren. Ik heb altijd begrepen dat terugwerken geen negatief maar wel een positief effect mag hebben. Graag zie ik een positievere stellingname van het kabinet op dit punt.

Voorzitter! Zo langzamerhand wordt in alle pensioenregelingen gewerkt met een fondsstructuur. Zelfs de een na laatste overgebleven categorie van de militaire pensioenen loopt nu door de recente aansluiting bij het ABP via een fonds. Nu resten nog de politici. Politici zijn zo langzamerhand terechtgekomen in een begrotingsgefinancierd pensioenreservaat. Dat kan toch echt niet meer. In de stukken wordt door de regering wel een onderzoek toegezegd. Mijn fractie sluit zich aan bij wat mevrouw Van der Hoeven en anderen ook al gezegd hebben. D66 vindt het passen bij de in gang gezette normalisering dat ook voor politici in de toekomst gewerkt wordt met een pensioenfonds in welke vorm dan ook en niet meer via de begroting. Zij wil de regering dan ook duidelijk uitnodigen om die weg in te slaan.

Voorzitter! Ik kom bij het overgangsrecht. Naar ik heb begrepen, kan de regeling van de waarde-overdracht nog tijdens deze zittingsperiode van kracht worden, als het wetsvoorstel inderdaad wet wordt. Daarmee worden de in 1994 gewekte verwachtingen gehonoreerd. Wat is de reden om dat bij overname niet op deze manier te regelen? Mevrouw Duijkers heeft een amendement ingediend om dit wel te doen. Ik wil graag van de regering horen welke specifieke redenen er zijn om voor overname en overdracht geen gelijkvormige regeling te treffen.

Voorzitter! Tot nu toe wordt aan de decentrale overheden nog een beperkte ruimte gelaten om binnen de wettelijke regeling eigen accenten te leggen op pensioenterrein. Overigens gebeurt dit gelukkig niet. Wij achten een eenduidig pensioensysteem voor politici – landelijke, provinciale, gemeentelijke en waterschapsbestuurders – belangrijk. Ik juich het dan ook toe dat vanuit de VNG, het IPO en de Unie van waterschappen wordt bepleit hun bestuurders rechtstreeks onder de APPA te brengen, terwijl de regering hiertoe ook wil overgaan. Over het betreffende wetsvoorstel dat onlangs is ingediend, komen we later nog te spreken. Ik kan daar nu kort over zijn.

Voorzitter! Het moge duidelijk zijn dat de fractie van D66 vindt dat de regering met dit wetsvoorstel een reële weg is ingeslagen naar normalisering van pensioenvoorzieningen voor politici. Ik denk dat wij, met inachtneming van wat in de voortgaande discussie zal volgen, daarmee kunnen instemmen.

Voorzitter! Ik sluit af met een verzuchting. Het zou mijn fractie een lief ding waard zijn als politici niet meer over hun eigen beloning zouden hoeven te oordelen en dat objectief door onafhankelijke deskundigen zou gebeuren. Zouden we niet nog eens kunnen kijken welke mogelijkheden hier zijn? Dat zou veel verwarring en wellicht verkeerde indrukken kunnen wegnemen.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.37 uur tot 13.40 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, dinsdag aanstaande toe te voegen aan de agenda:

Voorzitter

- de stemming over de motie-Nicolai/Bakker over de mogelijkheid dat een bieder twee zenders krijgt (24095, nr. 45);
- het voorstel van het Presidium tot wijziging van het Reglement van orde (27283).

Ik stel voor, te behandelen donderdag 5 oktober bij het begin van de vergadering:

- het wetsvoorstel Wijziging van artikel 10a van de Welzijnswet 1994 (27257);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945, de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet, de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 en de Wet uitkeringen burgeroorlogsslachtoffers 1940-1945, ter implementatie van de overgenomen aanbevelingen van het Adviescollege uitvoering wetten voor oorlogsgetroffenen, alsmede tot het aanbrengen van wijzigingen van andere en ondergeschikte aard (27259);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de ondernemingsraden en de Wet overheids personeel onder de werknemersverzekeringen in verband met de overdracht van de heffingsbevoegdheid scholing en vorming ondernemingsraadsleden bij de overheid aan de Sociaal-Economische Raad (27247);
- het wetsvoorstel Intrekking van de Wet tot regeling van de verhouding van de Staat tot De Nationale Investeringsbank (Herstelbank) N.V. (27252).

Op verzoek van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid stel ik voor, de wens te kennen te geven nadere inlichtingen te ontvangen over de voorgenomen oprichting van de NV KLIQ (27296).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter! Mede namens de fracties van RPF/GPV, de SGP en D66 vraag ik om een korte heropening van de behandeling van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (WBR) om een aantal fracties in de gelegenheid te stellen nog een amendement in te

dienen en met de staatssecretaris te bespreken.

De **voorzitter**: Moet dat al snel?

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): Liefst volgende week.

De **voorzitter**: Ik zal daar op een later tijdstip een voorstel voor doen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (pensioenopbouw, waarde-overdracht en waarde-overname alsmede enige andere onderwerpen) (26043).**

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

Minister **De Vries**: Mevrouw de voorzitter! Wij behandelen vandaag een wetsvoorstel dat betrekking heeft op de rechtspositie van politieke ambtsdragers. Een aantal leden heeft terecht opgemerkt dat dit soort wetsvoorstellen bijzonder is, omdat zij door de wetgever met tweederde meerderheid moeten worden goedgekeurd. Dat geldt gelukkig niet voor de amendementen, maar wel voor het wetsvoorstel.

Er is ook opgemerkt dat het voor politieke ambtsdragers wel eens lastig is om over de eigen rechtspositie te spreken. Het kan ertoe leiden, zoals de heer Schutte stelde, dat die ambtsdragers of zich te bescheiden opstellen of de eigen reputatie schaden door om regelingen te verzoeken die door anderen niet gewenst worden geacht. Op dat gebied wil ik echter niet kinderachtig zijn: wij moeten daar in alle openheid over kunnen spreken. Zolang wij ons standpunt kunnen beargumenteren en bereid zijn om dat in het land uit te dragen, is er niets mis mee om op deze manier te handelen. Verder zijn andere oplossingen moeilijk. De vragen of het grondwettelijk kader of de vereiste tweederde meerderheid omzeild kunnen worden, moeten door mij met een krachtig "nee" beantwoord worden. Deze zaak moet uiteindelijk toch in overeenstemming tussen regering en parlement, gezamenlijk als wetgever, tot een

goed einde worden gebracht. Wij moeten deze discussies niet schuwen, zeker niet als het om een goede zaak gaat zoals het onderhavige wetsvoorstel.

Er zijn verder opmerkingen gemaakt over de bijzonderheden van het politieke ambt. Dit wetsvoorstel handelt daar overigens niet in het bijzonder over. Mevrouw Scheltema stelde terecht dat dit eerder tot fundamentele debatten en tot besluitvorming heeft geleid in de Kamer. Ik beluister bij sommige afgevaardigden echter toch het gevoel dat anderen het makkelijker of beter zouden hebben dan Kamerleden en andere politici. De heer Luchtenveld wees erop dat Kamerleden geen 36-urige werkweek hebben. Ik wijs erop dat Kamerleden zelfs helemaal geen werkweek hebben. Over de werkweek van een Kamerlid is niets bepaald, dus als de heer Luchtenveld van mening is dat hij vanaf nu tot volgende week eigenlijk iets anders moet doen dan in de Kamer te werken, kan niemand daar echt iets van zeggen. Mogelijk zou de buitenwereld denken dat de heer Luchtenveld zijn plicht verzaakt, maar niemand is eraan gehouden om hier 36 uur per week aanwezig te zijn. Het is nu eenmaal inherent aan het vak dat het uiteindelijk wordt ingevuld door degene die het uitoefent. Die moet zich daar dan uiteraard ook weer over verantwoorden naar de kiezer toe, die natuurlijk wel aanneemt dat het aantal benodigde uren ook daadwerkelijk aan het werk wordt besteed. Dat is een kenmerkend verschil en indicatief voor het feit dat het Kamerlidmaatschap en vele politieke ambten bijzondere functies zijn.

Er is van verschillende kanten op gewezen dat Kamerleden geen salarisstijgingen hebben. Als je ambtenaar bent, begin je meestal laag en klim je, als het meezit, wat hoger op de ladder. Dan groeit er dus wat. Er is voor gekozen om Kamerleden allemaal op hetzelfde bedrag in te schalen. De Kamer heeft daar een aantal jaren geleden nog eens over gediscussieerd en heeft toen tot een nieuwe schadeloosstelling voor Kamerleden besloten. Het ging daarbij om een bedrag van rond de f 170.000. Dat werd voor Kamerleden een redelijke schadeloosstelling geacht. Er zijn wat veranderingen aangebracht in het regime inzake de neveninkomsten, die daar ook een klein beetje lucht in